

DOCUMENTA HISTORICA 94.
Az SZTE BTK Történész Diákkör kiadványa

**FORRÁSOK AZ 1360-AS ÉV
NÁDORI KÖZGYŰLÉSEINEK
TANULMÁNYOZÁSÁHOZ**

A bevezető tanulmányt írta, fordította és sajtó alá rendezte:
DOMOKOS NOÉMI

Szeged

2015

X 221.619

DOCUMENTA HISTORICA 94.
Az SZTE BTK Történész Diákkör kiadványa

**FORRÁSOK AZ 1360-AS ÉV
NÁDORI KÖZGYŰLÉSEINEK
TANULMÁNYOZÁSÁHOZ**

A bevezető tanulmányt írta, fordította és sajtó alá rendezte:
DOMOKOS NOÉMI

Szeged

2015

SZTE Klebelsberg Könyvtár
Egyetemi Gyűjtemény
2.

HELYBEN
OLVASHATÓ

SZTE Klebelsberg Könyvtár

J001130238

Szakmailag és nyelvileg lektorálta:
SEBŐK FERENC

Szerkesztette:
FERWAGNER PÉTER ÁKOS

Sorozatszerkesztő:
FERWAGNER PÉTER ÁKOS

© SZTE BTK Történész Diákkör, 2015
© Domokos Noémi, 2015
HU-ISSN 1216-0954

X 22 16 19

Tartalom

Bevezetés	5
A nádori közgyűlés kialakulása	6
A <i>congregatio</i> az Anjou-korban	7
A <i>congregatio generalis palatinalis</i> menete.....	8
A Kont Miklós által 1360-ban tartott közgyűlések jellemzői.....	9
Az 1360. évi nádori közgyűlések ügyei.....	12
Bibliográfia	15
 Az 1360-as év nádori <i>generalis congregatió</i> iról fennmaradt oklevelek regesztái.....	19
 Rövidítések jegyzéke	32

Bevezetés

Ez a kötet az 1360-as évben Kont Miklós által tartott nádori *generalis congregatió*kon keletkezett oklevelek magyar nyelvű regesztáit tartalmazza. A fennmaradt oklevelek tanúsága szerint tizennégy ítélkezési fórum megtartására került sor. A nádor vidéki bíraskodásának története a kevésbé feldolgozott témák közé tartozik, holott az közel kétszáz éven keresztül fennálló igazságszolgáltatási fórum volt. Az intézmény virágkorát Nagy Lajos uralkodása alatt élte, ezért esett választásom Kont Miklós nádor időszakára, hogy a nádori közgyűlés legintenzívebb korszakának példáján keresztül mutassam be azt.

A témával kapcsolatban megjelent szakirodalom nagyobb része a 19–20. század fordulójára tehető. Ezek közül kiemelendő Hajnik Imre bírósági szervezettel,¹ valamint Gábor Gyula megyei intézménnyel foglalkozó monográfiája.² Ezek a művek azonban még nem a teljes forrásanyag feldolgozásával készültek el – hiszen akkor még az oklevelek nagyrészt magánkézen, családi levéltárakban pihentek az ország minden szegletében –, ezért néhol nem teljes körűek az általuk közölt információk. Gábor Gyula például Kont Miklós neve alatt 1360-ban mindössze hat közgyűlés időpontját adta meg,³ holott az oklevelek tizennégy megtartott *congregatió*ról tanúskodnak.

A legnagyobb összefoglaló munka Istványi Géza két részletben megjelent tanulmánya,⁴ amelyből átfogó képet kaphatunk a nádori közgyűlés kialakulásáról, s annak főbb jellemzőiről. A nádori közgyűlés mellett részletesen feldolgozta az erdélyi vajda, a macsói, illetve a horvát-szlavón bánok által tartott *congregatió*k történetét is. A legújabb irodalomból megemlítendő Tringli István tanulmánya,⁵ illetve Szócs Tibor monográfiája,⁶ amelyekben a nádor vidéki bíraskodásával kapcsolatosan már újabb szempontok is előkerültek. Kruták Anita tanulmányában⁷ a Druget Vilmos nádor által tartott közgyűlések történetét dolgozta fel. Ez utóbbin kívül nem áll rendelkezésünkre egyetlen olyan munka sem, amely egyetlen nádor tisztségviselésén keresztül végig feldolgozta volna e tevékenységét.

Összességében azonban elmondható – főként az újabb szakirodalommal kapcsolatosan –, hogy a Lajos-kori nádori közgyűlések tárgyalása nem került előtérbe,

¹ HAJNIK 1899.

² GÁBOR 1908.

³ GÁBOR 1908. 135.

⁴ ISTVÁNYI 1939.; ISTVÁNYI 1940–41.

⁵ TRINGLI 1997.

⁶ SZÓCS, 2014.

⁷ KRUTÁK 2012.

főként annak késő Árpád-kori, illetve Károly Róbert alatti működéséről születtek munkák.⁸

Mindenekelőtt azonban elengedhetetlen egy rövid áttekintés az intézmény működésével kapcsolatban.

A nádori közgyűlés kialakulása

A *congregatio generalis palatinalis* általában a nádor, néhány esetben az alnádor által a megye közönsége részére tartott fórum, ahol bűnügyi és polgári ügyekkel egyaránt foglalkoztak.⁹

A nádori közgyűlés első előzményeit a szakirodalom nagyrészt a *Váradai Regesztrum*¹⁰ bizonyos feljegyzéseiben véli megtalálhatónak. Szöcs Tibor nemrégiben megjelent monográfiájában azonban új szempontokra hívja fel a figyelmet. Vélekedése szerint e feljegyzések nem hozhatók összefüggésbe a *congregatio generalis palatinalisszal*, hanem ennek előképe két, ettől teljesen eltérő úton keresendő. Egyik ezek közül a király által kiküldött, valamilyen speciális feladatot ellátó megbízottak működése. E megbízott szerepét sok esetben a nádor töltötte be. Jóllehet általában arra a területre rendelték őt ki, ahol viselte az ispánságot is, ez azonban mégis előremozdíthatta bírói szerepkörének kitágulását. A másik előzménye a királyi általános gyűlés (*congregatio generalis*) lehetett. Ezeket kezdetben csak a király tarthatta, az 1270-es évektől azonban celebrálhatta ezt a nádor, illetve a tartományokban a bánok és az erdélyi vajda is.¹¹

Az 1270-es évektől kezdve megjelennek az okiratok formuláiban is a későbbi nádori közgyűlés jellemzői, 1273-tól kezdve már az elnevezése és annak keretei is megszilárdulni látszanak. Ezt egy konkrét 1272-es esemény váltotta ki feltehetőleg, – amelyet Zsoldos Attila rekonstruált a tanulmányában¹² –, és kezdetben csupán ideiglenes intézkedésnek szánták.¹³

Az 1291. évi 14. törvénycikk már elrendelte, hogy a nádor közgyűlést tartson a megyék számára.¹⁴ Ekkor még azonban csak néhány megyébe utazott el, nem járta körbe az egész országot, továbbá még nem alakultak ki a szokásos megyepárok,

⁸ ZSOLDOS 2003.; KRUTÁK 2012.; SZÖCS 2014.

⁹ Petrovics in: KMTL. 474.

¹⁰ A váradai káptalan által készített jegyzőkönyv. 1208–1235 között készült a székesegyházban tartott istenítéletekről, valamint a káptalan előtt tárgyalt jogi ügyekről. Solymosi in: KMTL. 713.

¹¹ SZÖCS 2014. 167–169.

¹² ZSOLDOS 2003. 791–803.

¹³ SZÖCS 2014. 171–173.

¹⁴ DRMH I/1. 45. Magyarul: BERTÉNYI: Szöveggyűjtemény. 286.

amelyek számára közösen tartották a közgyűlést, hanem általában egy-egy megye számára külön hívták össze a *congregatiót*. Ez alól egyetlen kivételt képez egy III. András által tartott megyei közgyűlés, ahol már több megye közönsége gyűlt össze.¹⁵

Összességében elmondható tehát, hogy a 13. század végére az 1290. és 1291. évi törvényekkel lezártnak tekinthető a nádori közgyűlés kialakulása, és annak keretei is kirajzolódtak, beépültek a nádor bírói jogkörébe.¹⁶

A *congregatio* az Anjou-korban

Az interregnum időszakában, valamint Károly Róbert uralkodásának első éveiben a zavaros helyzet és az ország egységét visszaállítani szándékozó harcok miatt elmaradoztak a nádori közgyűlések, aminek következményeképpen a bűncselekmények száma is megemelkedett. Ezt a megyei hatóságok próbálták megoldani oly módon, hogy önszántukból, királyi megbízás nélkül tartottak gyűléseket. Ők egyszerre már több, akár négy-öt megye számára hívták össze a fórumot.¹⁷

Az 1310-es évektől figyelhető meg, hogy a *generalis congregatio* intézménye kezdett egyre fontosabb szerepet betölteni a bíráskodásban, ez azonban nem járt együtt azonnal a nádori közgyűlések számának emelkedésével, inkább a gyűlést tartók köre kezdett lefelé kibővílni. Ezt mutatja az is, hogy az 1320-as évek a nádor nélküli *congregatiók* időszaka, amely a fentebb említett zavaros események következtében terjedhetett el. Ezeket a megye személyzete vezérelte le. A királyi hatalom konszolidálása után azonban visszaállt a rend a közgyűlések terén is, és megindult az intézmény felvirágzása. Ekkor alakult ki az Árpád-kori *congregatiók*hoz képest az újítás, miszerint tizenkét esküdtet (*iurati assessores*) is rendeltek a nádor és testülete mellé ítélőtársnak, akiknek a megválasztása az adott megye nemeseinek jogkörébe tartozott.¹⁸

A *congregatio generalis palatinalis* igazi virágkora 1342-től kezdődik. Ez összefügg azzal a rendelkezéssel is, hogy Károly Róbert megszüntette a nádor vidéki kúriáját, így visszakerült székhelye a királyi udvarba. Innentől kezdve bíráskodásának fő színterévé a megyék számára tartott közgyűlés vált.¹⁹ Ekkorra tágult ki a *congregatiók* határa is.

Lajos regnálása alatt működött leginkább a nádor vidéki, közgyűléseken történő ítélkezése. Az uralkodót kettős cél motiválta az intézmény minél intenzívebb működtetésére. Az egyik a vidék jogrendjének megszilárdítása volt. A megyei köz-

¹⁵ ISTVÁNYI 1939. 56–58.; KRUTÁK 2012. 426.

¹⁶ SZÓCS 2014. 173–174.

¹⁷ ISTVÁNYI 1939. 57–62.; KRUTÁK 2012. 426.

¹⁸ ISTVÁNYI 1939. 62.; SZÓCS 2014. 175–178.

¹⁹ NYERS 1934. 7–10.

gyűlésen ugyanis lehetősége nyílt a nemességnek olyan ügyeket is a nádor elé terjeszteni, amelyek végett korábban a kúria elé kellett járuljanak. Így az utazás terhe is lekerült a nemesekről. A másik célja az intézmény elterjesztésével Nagy Lajosnak inkább magánjellegű volt, ugyanis az addig még a kezére vissza nem került királyi javak visszaszerzését próbálta elérni, méghozzá a következő módon: a nádor mellé állított egy királyi embert, aki az uralkodó nevében járt el, megbízólevelével képviselte, és kezdeményezte a birtok visszaszolgáltatását a megye fórumán, ahol az adott birtok megtalálható volt.²⁰

A congregatio generalis palatinalis menete

A nádori közgyűlést feltehetőleg már e korszakban is előzetes kihirdetés (*proclamatio*) előzte meg, amelyben az uralkodó értesítette a megye hatóságát és a nemességet a gyűlés esedékességéről. Ilyen *proclamatio* azonban Lajos korából tudomásunk szerint nem maradt fenn, csupán Zsigmond uralkodásának időszakából. A megye közönségének, azaz a nemességének kötelező volt a megjelenés.²¹

Istványi Lajos uralkodásának idejére helyezte a *registrum* készítésének kialakulását. Ez tulajdonképpen azt foglalta magában, hogy a megyei hatóság előkészítette a bűnügyi anyagot, így a nemesek által előterjesztett magánvadás mellett megtárgyalták a szolgabírák (*iudices nobilium*) pecsétjével hitelesített *registrumban* összegyűjtött bűntevők eseteit is. Ezen a tanácskozáson viszont már nem lehetett jelen a megye összes nemese, csupán a tizenkét esküdt és a megye hatósága, és azután terjesztették elő azt a nádornak.²² E köztörvényes bűnözőket a közgyűlés végén levelesítették (*proscriptio*), azaz törvényen kívül helyezték. Ezeket az embereket bárkinek joga volt bírói ítélet nélkül elfogni, vagy akár kivégezni. Aki segíséget nyújtott nekik, szintén büntetésben részesült.²³

A *congregatiók* általában hétfői napon kezdődtek. A nádorral tartott szinte mindig a jegyzője és ítélmestere (*protonotarius*) is, továbbá a bíraskodásban segítette a megye hatósága és a fentebb már említett tizenkét választott esküdt (*iurati assessores*).²⁴ Itt megemlítendő, hogy a nádori ítélmesternek az 1360-as évektől kezdve kiemelkedő szerep jutott. Nem csupán a kúrián helyettesíthette már a nádort, hanem 1377-ből maradt fenn egy oklevél, amely szerint az ítélmester nádori *generalis congregatiót* tartott. Ezt a rangemelkedést támasztja alá az is, hogy az

²⁰ GÁBOR 1908. 124–126.

²¹ HAJNIK 1899. 66–68.; GÁBOR 1908. 139–140.

²² ISTVÁNYI 1939. 73.

²³ TRINGLI in: KMTL. 407 – 408.

²⁴ HAJNIK 1899. 70–71.; GÁBOR 1908. 141–144.

1360-as évektől önálló protonotáriusi pecséttel bírt. Az ítélmester a közgyűlést azonban nem a király, hanem közvetlen előljárója, a nádor megbízására tartotta.²⁵

A Kont Miklós által 1360-ban tartott közgyűlések jellemzői

Kont Miklós 1356–1367 között töltötte be a nádori tisztséget. Ezzel párhuzamosan viselte a vasi, soproni, trencsényi, nyitrai, szepesi, sárosi és bihari ispáni címet is.²⁶ A nádori cím megszerzése előtt több ízben Nagy Lajos követeként működött külföldön, az ország egyik legnagyobb honor-birtokosaként tartották számon.²⁷ 1350-ben Lackfi István leváltása után ő vezényelte a második nápolyi hadjáratot, alkudozással sikeresen megszerezte Aversát. 1351–1356 között viselte az erdélyi vajda címet is. Az Újlaki család őseként tartják számon, a családnak nevet adó Valkó megyei birtokot 1364-ben kapta adományul.²⁸

A nádor összesen tizennégy *congregatiót* tartott 1360-ban. Június közepétől kezdve folyamatosan utazott a nádor, és egymás után tartotta a közgyűléseket egészen november végéig. Ez alapján feltételezhető a sokáig tartó enyhe idő is, ugyanis fagyok idején nem valószínű, hogy összegyűltek volna egy nyílt mezőn ülésezni.

Körutazásának első állomása a Pest és Pilis megye részére Szenterszébet mellett tartott közgyűlés volt, majd innen indult tovább délkelet felé. A legkézenfekvőbb sorrendben haladt tovább a megyék-megyepárok között, majd Tolna megye után felutazott Észak-Magyarországra, ahol Torna megye részére Torna mellett megtartotta az év utolsó *congregatióját* is. Körútja során hosszabb szünetet nem iktatott be, folyamatosan követték egymást a közgyűlések.

Kont Miklós nádorsága alatt már nem kérdéses, hogy az adott megyék számára mely falu vagy város melletti mező szolgáljon a közgyűlés lebonyolításának helyszínéül, ezek – akárcsak a megyepárok – valószínűleg Druget Vilmos nádorságának végére már megszilárdultak.²⁹

Fentebb már említésre került, hogy a közgyűlések kezdete a legtöbb esetben egy bizonyos ünnepnaphoz legközelebb eső hétfői nap volt. Ez az 1360-as évben is követendő példának bizonyult, kivéve Kont Miklós ez évben tartott legelső *congregatióját*. A Pest és Pilis megye részére Szenterszébet mellett összehívott gyűlést csütörtöki napon kezdte meg, június 14-én (*f. V. prox. p. fe. quind. Penth.*)³⁰ Hogy ez valamely hátráltató tényező miatt kezdődött volna később, arról nincsen tuda-

²⁵ BERTÉNYI 1964. 195–202.

²⁶ ARCHONT. 3.

²⁷ ENGEL in: KMTL. 368.

²⁸ ARCHONT. 201.; FEDELES 2011. 373

²⁹ KRUTÁK 2012. 435.

³⁰ DL 75 368

másunk. Véleményem szerint a nádor valószínűleg nem érkezhetett meg időben a helyszínre, és ezért tolódhatott el a hétfői kezdés, bizonyosat azonban ezzel kapcsolatban nem állíthatok.

Három esetben találkozunk azzal a problémával, hogy az utolsó közgyűlésen kelt oklevél dátuma megegyezik az azt követő nyitódátumával. Ez többféle módon is megmagyarázható. Az egyik eset az, hogy a nádor már elutazott a következő helyszínre, és megkezdte az ottani ülésvezetést, a jegyzőjét azonban hátrahagyta, hogy kiállítsa az elmaradt okleveleket. A másik lehetőség szerint nélküle elkezdték az ülésvezetést, alnádora, esetleg ítélmestere vezetésével. Az első lehetőség tűnik valószínűbbnek, ugyanis az utóbbi esetben az alnádor vagy a protonotárius lenne felüntetve az oklevél kiadójaként, ahol hangsúlyozná is, hogy a nádor megbízásából tartotta a közgyűlést.³¹

Érdekességnek számít, hogy Kont Miklós július 13-i kezdettel tartott egy *congregatiót* Arad és Csanád megye részére, majd később, augusztus 17-én Szegeden még egyszer ülésezett immáron csak Csanád megye közönségének. Hogy mi indokolhatta, hogy Csanád megye részére újra gyűlést hívjon össze, bizonytalan. Fennáll annak a lehetősége is, hogy július 13-án csak Arad megye közönsége számára tartott Kont Miklós közgyűlést, és csak a megszokás miatt – mivel a „bevett” megyepárok közé sorolható ez a párosítás is –, foglalták bele Csanád megyét is az oklevélbe, és tulajdonképpen a két megye külön tartotta ülését. E lehetőség mellett szól az is, hogy a július 13-án kezdődő gyűlésről ránk maradt két oklevél szerint is az ott tárgyalandó ügyek olyan birtokokat érintettek, amelyek Arad megyében terültek el, bizonyosan ennek alapján azonban ez nem állapítható meg.³² A Szegeden tartott közgyűlésen csak egy oklevél kiadására került sor, ennek tartalma azonban több szempontból is érdekes. Zeer-i Pousa fia Miklós kéri megerősítését, hogy az Arad megyében lévő *Geled-Gelyd-Gyelyd* nevezetű birtok öröklés jogán megilleti őt.³³ Egyrészt Arad megyei birtok ügyében járult a nádor színe elé, ez alapján az előző okfejtés értelmét veszti, hiszen eszerint nem feltétlenül azon a közgyűlésen került elő a birtok ügyének tárgyalása, ahol az megtalálható volt. Emellett még ugyancsak ez a *Geled-Gelyd-Gyelyd* birtok tűnik fel az egyik Krassó megyei közgyűlésen kelt oklevélben is. Itt ugyanezen Zeer-i Pousa egy másik fia, Balázs – tehát Miklós testvére – kéri szintén annak megerősítését, hogy öröklés címén az említett birtok megilleti őt.³⁴ Mindkettejük kérése megerősítést nyert, azonban érdekes, hogy a két testvér ugyanazon birtok ügyében két kü-

³¹ ISTVÁNYI 1939. 67.

³² Például Torna megye általában Gömör megyével közösen tartotta a nádori közgyűléseit, 1360-ban azonban csak Torna megye részére tartott közgyűlést Kont Miklós. HAVASSY 2000. 142.

³³ DL 91 559

³⁴ DL 91 558

lőnböző *congregatió*n járult a nádor elé. A Pousa fiak – Balázs, Miklós és István – egyébként visszatérő szereplői az 1360-as év déli országrészben tartott nádori közgyűléseinek.³⁵

Megemlítendő még továbbá, hogy két oklevélben is felbukkan, hogy nem csak a nemesség, hanem közrendűek is részt vettek *congregatió*n.³⁶ Eredetileg ténylegesen a megye egész közönsége számára tartották a *generalis congregatió*kat, ennek értelmében a nemesek mellett részt vettek rajta többek között a várjobbágyok, királyi vagy királynéi *hospesek* és városi polgárok is. Számukra azonban nem volt kötelező a megjelenés, csak a nemesség számára. Ez utóbbiaknak a meg nem jelenésért 3 márkányi büntetést kellett fizetniük, míg a nem nemes jogállásúakra csak akkor róttak ki bírságot, ha felperesek voltak egy ügyben, azaz ők vádoltak meg valakit, és mégsem jelentek meg a fórumon. Jobbágy állapotúak azonban szinte sosem jelentek meg a közgyűléseken, ha esetleg nekik volt valamilyen pereskedésük – például jogtalanul elfogták őket –, akkor földesuruk járt el általában az adott perben.³⁷

A 14. század elején azonban már a nemesség kezdett zárt renddé alakulni, és igyekezett mindenholnan kiszorítani a közrendűeket, így a *congregatió*n való részvételből is. A közgyűléseken kelt oklevelek formulájából lassan kiszorul, hogy a közrendűek számára is hívta volna össze a nádor, csak a megye nemességét említi meg résztvevőként. Istványi szerint ennek kimaradása feltehetőleg nem stílusbeli hiba, hanem azért nem foglalták bele az oklevélbe, mivel nem is vettek részt alacsonyabb státuszú népelemek a közgyűléseken.³⁸

Korszakunkban csak a Valkó és Torna megyei közgyűlésen kelt oklevelek említenek nem nemes résztvevőket is. Istványi említett álláspontjából kiindulva valószínűsíthető, hogy e két közgyűlés kapcsán azért került az oklevél bevezető formulájában említésre, hogy más státuszúak részére is tartja a közgyűlést, mert ténylegesen jelen is voltak a tanácskozáson. Valkó megye esetében két oklevél is fennmaradt,³⁹ azonban közrendűekre való utalás csak az egyikben található. Ez lehet pontatlanság is, mivel amelyik okiratból kimaradt, az a később keltezett oklevél, így megeshet, hogy az írásba foglaló feledékenységéből hagyta ki a más státuszúak megemlítését, hiszen nem volt ekkor már bevett gyakorlat, hogy ők is részt vesznek a *congregatió*kon. A Valkó megyei közgyűlés oklevelében, amely említi a más jogállásúakat is, más érdekesség is található. Totfalu-i István fia György járult a

³⁵ DL 91 554, DL 91 555, DL 91 556, DL 91 557, DL 91 558, DL 91 559

³⁶ DF 265 825 (*universitati nobilium alteriusque status hominum*), DL 16 109 (*universitati nobilium et alterius cuiusvis status et conditionis hominum*)

³⁷ ISTVÁNYI 1939. 70–72.

³⁸ ISTVÁNYI 1939. 72.; ISTVÁNYI 1940–41. 179.

³⁹ DF 265 825, DF 265 654

nádor elé panaszával, akiről kiderül, hogy Tolman-i János jobbágya.⁴⁰ Fentebb említésre került, hogy ritkaságnak számított, ha egy jobbággy szólalt fel a maga nevében, nem pedig a földesura, de ez alapján is látható, hogy néhol azért előfordult.

Az 1360. évi nádori közgyűlések ügyei

Korszakunkban is a *congragatiók* legfőbb feladata a bűncselekmények visszaszorítása, a „gonosztevők” (*malefactores*) feletti ítélkezés volt. A leggyakoribbnak az ügynevezett hatalmaskodási ügyek (*factum potentiale*)⁴¹ tekinthetők. A büntető ügyek mellett gyakorinak számítottak még a birtokperек, hitelesítés céljából kérvényezett átíratások, különböző okokból – általában birtokperrel kapcsolatosan – eskütételek, bizonyosságtételek. A nádori közgyűlésen tehát csak bíraskodás folyt, nem törvénykezési fórumként működött, továbbá tisztségviselőket sem választottak itt sosem, ez utóbbi mindig a kúrián zajlott. Ezt nem is lehetett volna kivitelezni, Tringli István szerint ugyanis a megye ispánja (*comes*) általában nem vett részt a gyűléseken.⁴²

Tringli fenti megállapítását alátámasztják az 1360-as év oklevelei is. Az eskütételeknél a legtöbb esetben nem az ispánt, hanem az alispánt (*vicecomes*) említik résztvevőként. Az ispán jelenlétéről ez évben két oklevél tanúskodik, amelyek szerint az Arad és Csanád megye, valamint a Krassó megye részére tartott közgyűléseken részt vett a megye elöljárója.⁴³ A legtöbb esetben azonban csak a szolgabírák (*iudices nobilium*) és az esküdt ülnökök (*iurati assessores*) voltak jelen.⁴⁴

Több perrel kapcsolatosan is elmondható, hogy a vádlottak nem jelentek meg, ezért nem született ítélet.⁴⁵ A vádlott távolmaradókra a szokás szerinti 3 márká bírságot szabta ki a nádor. Tringli szerint ez a büntetés a középkori jogszokásba nem illeszkedik be, mivel a korabeli jog szerint a felperesre – mivel békétlen embernek tekintették – sokkal több kötelesség hárult, mint az általa perbe idézett alperesre. Ennek magyarázatát a közgyűlések ritkaságában véli felfedezni, hiszen mivel ez nem minden évben volt esedékes, a gördülékeny működés érdekében a

⁴⁰ *Gregorius [fi]lius Stephanus de Totfalu jobagio Johannes de Tolman de medio aliorum exurgendo* (DF 265 825)

⁴¹ Bizonyos bűncselekmények összefoglaló neve. Magában foglal minden olyan bűncselekményt, amely valaki személye, szabadsága, vagyona ellen irányult. Büntetése fővesztés volt, azonban általában a felek kiegyezésével zárultak a hatalmaskodási üggyel kapcsolatos perek. (Zsoldos in: KMTL. 255.)

⁴² HAJNIK 1899. 80–81.; ISTVÁNYI 1939.73–75., TRINGLI 1997. 396–400.

⁴³ DL 91 555, DL 91 557, DF 283 041, DF 265654,

⁴⁴ DL 91559, 91558,

⁴⁵ DL 51 893, DL 107 293, DL 91 554

congregatióra készen kellett, hogy álljon a vádlott is. A gyakorlatban azonban ez nem így működött, számos esetben elmaradt az alperes megjelenése.⁴⁶

A legtöbb pereskedésnél, így a hatalmaskodási ügyeknél is, ahol mindkét fél megjelent, az eskütételt általában mint bizonyító erőt alkalmazták.⁴⁷ A 14. század közepén már a párbaj bizonyító ereje teljesen eltűnt a gyakorlatból, helyébe az eskütétel és az okleveles bizonyítás lépett. Megjegyzendő azonban, hogy ez az eskütétel már eltért a korábbiakban is alkalmazott eskütől, immáron nem az összes résztvevő tett tanúbizonytságot az ügygel kapcsolatban, hanem mindössze az ispán (*comes*) vagy alispán (*vicecomes*) – ha valamelyikük jelen volt a közgyűlésen –, illetve a szolgabírák (*iudices nobilium*) és az esküdt ülnökök (*iurati assessores*).⁴⁸ Elvértve azonban még a mi évkönyvben is találunk példát arra, hogy a *congregatió*n megjelent nemesség összessége is esküt tett, de ez a szokás már eltűnőfélben volt.⁴⁹

A büntetőperek közé sorolható a hatalmaskodás mellett még a jogtalan elfogás is. 1360-ban erre egy példa volt, a már említett Tolman-i János jobbágyának, Totfalu-i István fia Györgynek az esete, ügyében azonban nem született ítélet, elfogói nem jelentek meg a nádor előtt.⁵⁰

Három eltiltásról (*prohibitio*) rendelkező oklevél is keletkezett. Ezek mind egy-egy birtok vagy birtokrész használatától és annak haszonvételeitől tiltják el a megnevezetteket. A nádor által kiadott oklevél révén nyert ez az eltiltás megerősítést. Az eltiltást legtöbb esetben a szomszédok (*vicini et conmetanei*) ellen rendelték el. Innentől kezdve, hogyha az eltiltottak még mindig haszonélvezői a birtoknak, az már hatalmaskodásnak számított.⁵¹

Az 1360-as év közgyűlései inkább – a mai szóhasználattal élve – polgári jellegű perekben bővelkedtek. Ezek közül is kiemelkednek a birtokperek, összesen 11 esetben került ilyen jellegű ügy a nádor elé tárgyalásra.⁵² Tágabb értelemben véve, az ügyek túlnyomó része birtokperként fogható fel, ugyanis a legtöbb esetben – legyen szó eltiltásról, leánynegyeddel (*quarta puellaris/filialis*)⁵³ kapcsolatos ügymenetről, elzálogosításról – a közgyűléseken felsorakoztatott ügyek legtöbbje birtokokkal kapcsolatos volt.

A legtöbb birtokper – a hatalmaskodáshoz hasonlóan – eskütétellel zárult, amelyben megerősítették a jogos tulajdonost birtoklásának jogában, és ezt a nádor

⁴⁶ TRINGLI 1997. 399–400.

⁴⁷ DL 91 557, DL 283 041

⁴⁸ ISTVÁNYI 1939. 75.

⁴⁹ DL 207 273

⁵⁰ DF 265 825

⁵¹ DF 207 273, DF 268 404, DL 4988

⁵² DL 5362, DL 91 559, DL 91 558, DL 91 555, DL 87 359, DL 51 898, DL 42 684, DL 106 141, DF 259 540, DL 94427, DL 69 685

⁵³ A lánygyermek része az apai örökségből. (Zsoldos in: KMTL. 400.)

kiadott oklevele által érvényesítette.⁵⁴ Az alkalmazott formulában felfedezhetők különbségek. Néhol külön kiemelték, hogy nyílt oklevelet (*litterae patentes*) bocsát ki a nádor,⁵⁵ továbbá néhol hozzátették azt is, hogy mindezt nem csak a nádor, hanem az ispán (*comes*) vagy alispán (*vicecomes*), illetve a szolgabírák (*iudices nobilium*) pecsétjével is megerősítik.⁵⁶ Ezek csupán formai különbségek, ugyanis ahol nem kerültek ezek külön említésre az okmányban, ugyanúgy jártak el azokban az esetekben is.

Krassó megyéből egy birtokpert a nádor a kúriája elé halasztott, november 18-ra (*ad oct. fe. B. Martini conf. prox. venturas*). Ennek oka az volt, hogy a vádlott elmondása szerint bizonyos rokonai nélkül nem tud választ adni a nádornak, ezért az elhalasztotta, és a felperesnek kiadta, hogy az említett rokonokat oda idéztesse meg. Az oklevél hátlapján lévő feljegyzésből azonban arról értesülünk, hogy az ügy még további halasztást szenvedett.⁵⁷ Még két esetben került sor az ügy kúria elé rendelésére. Az egyik rögtön az első, Pest és Pilis megye részére tartott *congregatióról* való. Itt a továbbhalasztás okául az szolgált, hogy az alperesek nem tudták bemutatni igazoló okleveleiket, ezért a nádor három márka bírság fizetése mellett augusztus 27-re (*in oct. fe. S. Stephani regis*) a kúria elé rendelte őket, ahol kötelesek igazoló okirataikat bemutatni. Megjegyzendő, hogy itt szokatlan módon hangsúlyozza a nádor azt, hogy e döntést a megye hatóságával, a kijelölt esküdtekkal, továbbá a megye nemeseivel közösen hozta meg. Az oklevél hátulján itt is található feljegyzés, amely szerint a kirótt bírság egyharmadát elengedték.⁵⁸ A harmadik halasztó oklevél a Baranya megyei *congregatió*n kelt, ahol szintén azért került sor az elnapolásra, mert az alperes nem tudta bemutatni igazoló dokumentumait. A pert a nádor november 18-ra (*in oct. fe. B. Martini conf. nunc prox. venturi*) halasztotta. Érdekes, hogy itt nem emelte ki külön a 3 márkányi büntetés fizetését.⁵⁹ Megjegyzendő, hogy a megidézett időpontokban a nádor még *congregatiót* tartott az ország különböző pontjain, augusztus 27-én Bodrog megye, november 18-án pedig Torna megye részére.⁶⁰ Ez alátámasztja azt, hogy a nádori kúria üzemszerűen működött aközben is, míg a nádor országos körútján volt. Az oklevelek azonban nem emelik ki, hogy nem a nádor adta ki azt, az ő nevében adták ki azokat. Két helyen egyszerre azonban nem tartózkodhatott, és – mint már említésre került – a

⁵⁴ DL 5362, DL 91 559, DL 91 558, DL 91 555, DL 87 359, DL 42 684, DL 106 141, DF 259 540

⁵⁵ DL 91 559, DL 106 141, DF 259 540

⁵⁶ DL 91 555, DL 87 359

⁵⁷ DL 51 898

⁵⁸ DL 75 368

⁵⁹ DL 69 685

⁶⁰ DL 5262, DL 87 359, DL 78 300, DL 77 285, DF 259 540, DL 16 109

nádor távollétében a kúrián az ítélmestere (*protonotarius*) gyakorolta a bírói tevékenységet.⁶¹

Két oklevél kapcsolatos birtok elzálogosításával.⁶² Ezek közül a Bihar és Kraszna megyei közgyűlésen kelt egy megerősítés, hogy öt év zálog lejártá után vissza kell szolgáltatni azt fizetség nélkül eredeti tulajdonosának.⁶³ Leánynegyeddel (*quarta puellaris/filialis*) kapcsolatosan két oklevél maradt fent.⁶⁴

A következő kategória a hídon való átkelésnél a vámfizetés elmaradása. Ilyen ügylettel három esetben találkozunk az évben.⁶⁵ Ebből kettő ugyanazon Bodrog megyei *congregation*, ugyanazon Teuteus fia Miklós mester *Palyporth* nevezetű birtokán a *Woryos* folyó feletti hídvám megerősítését tartalmazza.⁶⁶ Mivel az egyik egy Zsigmond király általi átírásban maradt fenn,⁶⁷ egyértelmű, hogy az ügyletről mindössze egyetlen oklevelet adhattak ki.

Egy kölcsön megfizetését igazoló oklevél is született 1360-ban, a Valkó megyei közgyűlésen. Ebből megismerjük, hogy a kölcsön megfizetésekor az adós félnek esküt is kellett tennie a nádori káplán (*capellanus*) előtt, majd csak ezt követően került sor a kiegyenlítésre a nádor színe előtt, aki erről nyugtázó oklevelet adott ki.⁶⁸

Bibliográfia

Források:

AO. = NAGY IMRE – TASNÁDI NAGY GYULA: *Anjou-kori Okmánytár. Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis I – VII.* Budapest, 1878–1920.

BERTÉNYI: Szöveggyűjtemény = *Magyar történeti szöveggyűjtemény 1000–1526.* Szerk. BERTÉNYI IVÁN. Budapest, 2000.

DF = Magyar Országos Levéltár. Diplomatikai Fényképtár. Budapest.

DL = Magyar Országos Levéltár. Diplomatikai Levéltár. Budapest.

⁶¹ BERTÉNYI 1964. 201–202.

⁶² DL 41438, DL 84 790

⁶³ DL 41 438

⁶⁴ DL 64 058, DL 41 438

⁶⁵ DL 91 556, DL 78 300, DL 77 285

⁶⁶ DL 78 300, DL 77 285

⁶⁷ DL 78 300

⁶⁸ DF 265 654

DRH = *Decreta Regni Hungarie 1458–1490*. FRANCISCI DÖRY collectionem manuscriptam additamentis auxerunt, commentariis notisque illustraverunt. GEORGIUS BÓNIS – GEISA ÉRSZEGI – SUSANNA TEKE. Budapest, 1989.

DRMH. I/1 = *Decreta Regni Medievalis Hungariae. The laws of the medieval Kingdom of Hungary I. 1000–1301*. Eds. BAK, M. JÁNOS – BÓNIS, GYÖRGY – SWEENEY, JAMES ROSS. Bakersfield, 1999.

MAKK – THOROCZKAY 2006. = *Írott források az 1050–1116 közötti magyar történelemből*. Szerk. MAKK FERENC – THOROCZKAY GÁBOR. Szegedi Középkortörténeti Könyvtár 22. Szeged, 2006.

Szakirodalom:

ARCHONT. = ENGEL PÁL: *Magyarország világi archontológiája 1301–1457. I–II*. História könyvtár. Kronológiák, adattárak 5. Budapest, 1996.

BERTÉNYI 1964. = BERTÉNYI IVÁN: A nádori és az országbírói ítélőmester bírósági működése a XIV. században. In: *Levéltári közlemények* 35. (1964) 187–205.

CSUKOVITS 2009. = CSUKOVITS ENIKŐ: Az Anjou-kori intézményi újítások nápolyi párhuzamai. In: *Honoris causa. Tanulmányok Engel Pál tiszteletére*. Szerk.: Neumann Tibor – Ráczy György. Társadalom- és művelődéstörténeti tanulmányok. 40. *Analecta Mediaevalia* III. Budapest–Piliscsaba, 2009. 19–62.

FEDELES 2011. = FEDELES TAMÁS: Egy középkori főúri család vallásossága: az Újlakiak példája. In: *Századok* 165. (2011) 377–418.

GÁBOR 1908. = GÁBOR GYULA: *A megyei intézmény alakulása és működése Nagy Lajos alatt*. Budapest, 1908.

HAJNIK 1899. = HAJNIK IMRE: *A magyar bírósági szervezet és perjog az Árpád- és a vegyes-házi királyok alatt*. Budapest, 1899.

HAVASSY 2000. = HAVASSY PÉTER: Gömör és Torna vármegyék nádori közgyűlései a 14–15. században. In: *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve* 39. (2000) 141–150.

ISTVÁNYI 1939. = ISTVÁNYI GÉZA: A generalis congregatio I. In: *Levéltári Közlemények* 17. (1939) 50–83.

ISTVÁNYI 1940–41. = ISTVÁNYI GÉZA: A generalis congregatio II. In: *Levéltári Közlemények* 18–19. (1940–1941) 179–207.

KMTL = *Korai Magyar Történeti Lexikon (9–14. század)*. Főszerk.: KRISTÓ GYULA. Szerk.: ENGEL PÁL – MAKK FERENC. Budapest, 1994.

KŐFALVI 2006. = KŐFALVI TAMÁS: *Hatalmaskodási esetek a középkori Dél-Dunántúlon*. Szeged, 2006.

KRISTÓ 2003. = KRISTÓ GYULA: *Tájszemlélet és térszervezés a középkori Magyarországon*. Szeged, 2003.

KRUTÁK 2012. = KRUTÁK ANITA: A nádori congregatio intézménye Druget Vilmos nádorsága alatt. In: *Középkortörténeti Tanulmányok* 7. Szerk.: KISS P. ATTILA – PITI FERENC – SZABADOS GYÖRGY. Szeged, 2012. 425–438.

NYERS 1934. = NYERS LAJOS: *A nádor bírói és oklevéladó működése a XIV. században (1307–1386)*. Palesta Calasanciana 4. Kecskemét, 1934.

Oklevéltani naptár. Szerk. SZENTPÉTERY IMRE. Budapest, 1912.

SZŐCS 2014. = SZŐCS TIBOR: *A nádori intézmény korai története 1000–1342*. Budapest, 2014.

TRINGLI 1997. = TRINGLI ISTVÁN: Két szokásjogi norma a közgyűlések működéséről. In: *Történelmi Szemle* 39. (1997) 387–400.

ZSOLDOS 2003. = ZSOLDOS ATTILA: Az özvegy és a szolgabírák. *Századok* 137 (2003) 783–808.

Az 1360-as év nádori *generalis congregatió*iról fennmaradt oklevelek regesztái¹

1360. jún. 14. Szenterzsébet

Konth Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: a Pest és Pilis m.-i nemesek számára június 11-én (f. V. prox. p. quind. fe. Penth.) Szenterzsébet mellett tartott nádori *generalis congregatio*-ján Pecul-i Bohtoryan (dict.) János elmondta, hogy tudni akarja Chaan-i Dénes fia Mihálytól, valamint Tamás fia Domonkostól, hogy miért laknak az említett Pechul birtokon. Ők azt felelték, hogy leánynegyed révén joguk van erre, ugyanis ők Pechul-i Sandur leánytestvérének fiai, és mindezekről oklevéllel rendelkeznek, amelyek bemutatására időpontot kértek. Azt nem tagadták, hogy János az ő Lumb (dict.) nepos-uk. Ezzel szemben Bohtoryan (dict.) János bemutatta Miklós ob. Visegrádon 1356. január 30-án (12. die oct. diei Strenn. a. d. 1356.) kelt oklevelét. Mivel Miklós és Domokos okleveleiket nem tudták bemutatni, a nádor a vicec.-el, szb.-kal, ülnökökkel, valamint a m.-k nemesseivel együtt úgy határozott, hogy azokat 3 M bírság mellett kell bemutatniuk, augusztus 27-én (in oct. fe. S. regis Stephani) a királyi udvarban, személyes jelenléte előtt. D. 4. die congregationis nostre [predicte in] loco memorato a. d. 1360.

E.: DL 75 368. (Patay cs. lt. 14. 12.) Erősen szakadozott. Hátlapján más középkori kéz írásával feljegyzés, miszerint a bírság egyharmadát elengedik, továbbá 18. sz.-i kéz írásával összefoglalás, kerek zárópecsét töredékei.

K.: – (Az átírt oklevelet lásd Anjou-oklt. XL. ? szám)

1360. júl. 4. Szántó

Konth Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: a Bihar és Krazna m.-i nemesek számára június 29-én (f. II. prox. p. fe. Nat. B. Johannis Bapt.) Zanthou mellett tartott nádori *generális congregatio*-ján Nadan-i István fia Miklós, és [Gyarm]ath-i János fia Miklós Bulch-i Ugud fia László fiai: Lukács és János birtokát maguknak tartották Hudus-i Jakow fia Demeter ellenében, aki bemutatta a váradi egyház kápt.-jának oklevelét a Berekyou folyó mellett lévő Dersbulchya, Bulchyda,

¹ A tartalmi kivonatok formai kinézetében az Anjou-kori oklevéltár mintáját követem mind a jelzetek, mind a rövidítések, esetleges jelzetek használata kapcsán. A vulgárisan megadott személy- és helynevek esetében mindig meghagytam az eredeti oklevélben olvasható formát, latin formájú elnevezések esetén pedig mindig a mai magyar megfelelőjét.

Malomzegh, Ders nevezetű birtokokon lévő birtokrészek elzálogosításáról. Ezen oklevél értelmében a nádor igazolja, hogy az 5 év zálog lejárta után Jakow fia Demeternek fizetség nélkül vissza kell szolgáltatni az említett birtokrészeket. D. 6. die congregacionis nostre predicte in loco memorato a. d. 1360.

E.: DL. 41 438. (Múz. Ta. 1890. 12.) Kissé szakadozott, erősen vízfoltos. Hátlapján több újkori kézzel frott tárgymegjelölés.

K.: – az átírt oklevelet lásd: Anjou-oklt. XXXIII. kötet. ? szám.

1360. júl. 6. Szántó

Konth Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvül adja: a Bihar és Crazna m.-i nemesek számára június 29-én (f. II. prox. p. fe. Nat. B. Johannis Bapt.) Zanthou falu mellett tartott generalis congregatio-n Ztanyzlou-i Mihály fia Péter elmondta, hogy Zalach összes lakosa, Péter és Buthur (dict.) György, ugyanezen Zalach bírái tanácsára [1358.] június 20-án (f. IV. prox. an. fe. Nat. B. Johannis Bapt., cuius prox. Preteriisset tertia revolutio annualis) hatalmaskodva Ztanizlou birtokára mentek, és 4 helybéli jobbágyát 100 M. értékű ökreikkel és ingóságaikkal együtt Zalath faluba vezették. Mivel a vádlottak nem jelentek meg, nem is küldtek senkit maguk helyett, noha Péter a törvényes ideig várt rájuk, a nádor bírságban marasztalja el őket, hacsak távolmaradásukra nem tudnak elfogadható magyarázatot adni. D. 8. die congregacionis nostre predicte in loco memorato a. d. 1360.

E.: DL. 51 893 (Kállay cs. lt. 1300 1286.) Hátlapján azonos kézzel tárgymegjelölés, kerek zárópecsét töredéke.

Má.: ugyanezen jelzet alatt. (18. sz.-i egyszerű Má.-ban.)

K.: –

R.: Kállay II. 83–84. (1373. szám)

1360. júl. 19. Arad

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvül adja: az Orod és Csanád m.-i nemesek számára július 13-án (f. II. videlicet in fe. B. Margarete virg. et mart.) Orod-on tartott nádori generalis congregatio-ján Zeer-i Pousa fia István mr. elmondta, hogy Miklós Bulch-i apát az ő Wodkerth nevű birtokának Dé felé eső részét – amely önála oklevelek tanúsága szerint már hosszú ideje örökbérletben (in feudum) van – tőle elvéve Leustachius bánnak adományozta, aki azt még most is birtokolja. Arad m. c.-e, szb.-i és esküdt ülnökei a nádor kérdésére egybehangzóan esküjükkel bizonyították, hogy Zeer-i Pousa fia István panasza igaz. Mindezek tanúságául az

oklevelet a nádor, a c., valamint a szb.-k pecsétjével megerősítik. D. 7. die congregationis nostre in loco memorato a. d. 1360.

E.: DL. 91 555. (Festetics cs. lt. Arad 24.) Kissé szakadozott, hátlapján azonos kézzel tárgymegjelölés benne *Wadkerth* névalak, kerek zárópecsét töredékei, kisebb kör alakú zárópecsétek lenyomatai.

K.: –

1360. júl. 19. Arad

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: az Arad és Chanad m.-i nemesek számára július 13-án (f. II. videlicet in fe. B. Margarete virg.) Orod-on tartott nádori generalis congregatio-ján Zeer-i Pousa fia István elmondta, hogy Seeg-i királyi birtok lakosai és jobbágysai szántókat és réteket, amelyek az ő Aruky nevezetű birtoka határai között vannak – az ő tiltakozása ellenére – 4 éve hatalmaskodva használják, a levágott gabonát és a lekaszált szénát Seeg-re szállítják. Mivel a vádlottak nem jelentek meg, s nem is küldtek senkit maguk helyett, noha Pousa fia István 6 napon át törvényesen várt rájuk, a nádor bírságban elmarasztalja őket, hacsak távolmaradásukra nem tudnak elfogadható választ adni. D. 7. die congregationis nostre predictae in loco prenotato a. d. 1360.

E.: DL. 91 554. (Festetics cs. lt. Arad 23.) Hátlapján azonos kézzel tárgymegjelölés, kerek zárópecsét töredékei.

K.: –

1360. aug. 3. Temesvár

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: a Temes m.-i nemesek számára júl. 27-én (f. II. prox. p. fe. B. Jacobi ap.) Themesvar-on tartott nádori generalis congregatio-ján Pousa fia István mr. nevében az aradi egyház kápt.-jának megbízólevelével Dénes fia János elmondta, hogy András, egykori vajda Noak és Zeer-i Pousa fia István mr. Aroky nevezetű birtoka között a határt képező Maros folyón csónakokat és vámot tart fenn, aminek fele István mr.-t illeti, melyet a vajda neki nem adott át. Mivel a vádlott nem jelent meg, s nem is küldött maga helyett senkit, noha a megbízott 7 napon át törvényesen várt rá, a nádor bírságban elmarasztalja őt, hacsak távolmaradására nem tud elfogadható választ adni. D. 8. die congregationis nostre predictae in loco [ante]dicto a. d. 1360.

E.: DL. 91 556. (Festetics cs. lt. Temes 6.) Enyhén szakadozott, vízfoltos. Hátlapján azonos kézzel tárgymegjelölés, kerek zárópecsét töredékei és hártyszalagja.

K.: –

1360. aug. 9. Gatal

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása híradja: a Karassou m.-i nemesek számára augusztus 3-án (f. II. prox. p. oct. fe. B. Jacobi ap.) Gatal mellett tartott nádori generalis congregatio-ján Bat fia Iván fia Domonkos elmondta, hogy Zeruen Ozyag és Bokrand birtokait, továbbá Egres birtok felét, amelyek őt oklevelek tanúsága szerint szerzemény címén megilletik, Heem fia Lőrinc mr. testvéreivel együtt elfoglalta. Heem fia Benedek mr. nevében Pál fia Dénes a királyi kápolnaispán megbízólevelével elmondta, hogy Heem fia Benedek mr. a fentiekben nem vett részt, Lőrinc pedig osztályos rokonai, György fia Miklós, György fia Balázs fiai: Péter, Balázs és György nélkül nem tud feleletet adni. A nádor emiatt a pert november 18-ra (ad oct. fe. B. Martini conf. prox. venturas) a királyi udvarba, személyes jelenléte elé halasztja, ahová a felperes az említett rokonokat idéztesse meg. D. 7. die congregationis nostre predictae in loco antedicto, a. d. 1360.

E. DL. 51 898. (Kállay cs. lt. 1300. 1299.) Erősen vízfoltos, kissé szakadozott. Hátlapján azonos kézzel tárgymegjelölés, benne *Hem* névalak, valamint más egykorú kéz írásával az ügy tovább halasztásáról szóló információ, egy nagyobb és egy kisebb kerek zárópecsét töredékei hártyszalaggal.

K.: Krassó III. 43–44. (31. szám); Densuşianu ?. (63. szám).

R.: Kállay II. 85–86. (1378. szám).

Megj.: a nádor jelenléte előtti megjelenés eredeti időpontja nov. 8. (oct. fe. OO. SS.) volt, ezt javították nov. 18-ra.

1360. aug. 21. Szeged

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása híradja: a Csanád m.-i nemesek számára aug. 17-én (f. II. prox. p. fe. Ass. virg. glor.) Szegeden tartott nádori generalis congregatio-ján Zeer-i Pousa fia Miklós elmondta, hogy az Arad m.-i Gelyd ~ Gyelyd birtok – amelyen a Boldogságos Szűz tiszteletére monostor áll – összes tartozékával együtt öröklés címén őt illeti. Ezért kéri Csanád m. szb.-inak, valamint esküdt ülnökeinek igazolását, akik esküjükkel egybehangzóan megerősítették, hogy Gyelyd birtok összes tartozékaival együtt az említett jogon megilleti őt. Mindezek tanúságául a nádor jelen nyílt oklevelét adja ki Miklós mr. részére. D. 5. die congregationis nostre predictae in loco memorato, a. d. 1360.

E.: DL. 91 559. (Festetics cs. lt. Arad 26.) Hátlapján kerek zárópecsét, valamint kisebb kör alakú zárópecsétek töredékei.

K.: –

1360. aug. 24. [v. u.] Bodrog

Kont Miklós nádor 1360. aug. 24-én (f. II. videlicet in fe. B. Bartholomei ap. in predicto a. [1360.]) a Bodrug m.-i nemesek számára Bodrug ~ Bodrugh-on tartott nádori generalis congregatio-ján kiadott oklevele szerint m. vicec.-e, szb.-i, valamint esküdt ülnökei eskü alatt egybehangzóan vallották, hogy a Hathyas halastó mindig is a Bodrug-i Szt. Péter-monostorhoz tartozott.

Tá.: Kont Miklós nádor, 1365. jan. 20. DL. 5362. (MKA. Acta Paulinorum. Bodrog 1. 13.)

K.: –

1360. aug. 29. Bodrog mellett

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: a Bodrug m.-i nemesek számára aug. 24-én (f. II., videlicet in fe. B. Bartholomei ap.) Bodrug mellett tartott nádori generalis congregatio-ján Nemze (dict.) Miklós mr. udvari lovag (aule regie miles) királyi megbízólevéllel elmondta, hogy a Bodrug m.-i Gara birtok jelenleg a néhai Tuteus mr. fia Miklós mr. kezén van, holott az Pete fia Domonkos egykori várnéphez (castrensis) tartozott. Kérte a nádort, hogy kérdezze meg az említett m. vicec.-ét, szb.-it, esküdt ülnökeit az igazságról, akik eskü alatt egybehangzóan vallották, hogy Gara birtok mindig is az odaválási nemesek birtoka volt. Mindezek tanúságául a nádor jelen oklevelét adja ki a m. vicec.-e és szb.-inak pecsétjével megerősítve Tuteus mr. fia Miklós részére. D. 6. die congregationis nostre predictae in loco memorato, a. d. 1360.

E.: DL. 87 359. (Esterházy cs. hercegi ágának lt. 32. D. 153.) Hátlapján kerek zárópecsét töredékei, egykorú illetve 18. századi kézzel tárgymegjelölés.

K.: –

1360. aug. 29. Bodrog mellett

Kont Miklós nádor (H), a [kunok] bírása [hírvil adja]: a Bodrugh m.-i nemesek számára augusztus 24-én (f. II. videlicet in fe. Bartholomei ap.) Bodrugh mellett tartott nádori generális [congregatio-ján] Aranyan-i Wartuber fia Tamás, Vörös (Rufus) Miklós, Tamás fia Miklós,....., továbbá Péter fia László elmondták, hogy a birtok és az említett Aranyan birtok határai között fekvő birtokfelet – amely örökség jogán megilleti őket – Péter fia Tamás mr. fiai: János, Péter és Mi-

hály megszállva tartják. Ezért kérik a nádort, hogy kérdezze meg az említett m. vicec.-ét, szb.-it, valamint esküdt ülnökeit az igazságról, akik eskü alatt egybehangzóan vallották, hogy ők hallomásból úgy tudják: az említett birtokfél mindig is a Chemel nemzetségé volt. Mindezek tanúságául a nádor jelen nyílt oklevelét adja ki részükre. D. 6. die congregationis nostre in loco memorato, a. d. 1360.

E.: SNA. Révay cs. központi lt. Aranyán 1. 3. (DF. 259 540.) Erősen vízfoltos, kissé szakadozott. A Fk.-en kerek zárópecsét töredékei. Hátlapján 18. századi kézzel tárgymegjelölés.

K.: –

1360. aug. 30. Bodrog

Konth Miklós nádor (H), a kunok bírása híréül adja: a Bodrug m.-i nemesek számára augusztus 24-én (f. II. videlicet in fe. Bartholomei ap.) Bodrug-on tartott nádori generalis congregatio-ján az egykori Teteus mr. fia Miklós mr. elmondta, hogy Palyorth birtokán, a Voryos ~ Woryos folyón mindig is hídvám volt. [Kérte erről] Bodrug m. vicec.-e szb.-i, valamint esküdt ülnökei igazolását, akik egybehangzóan eskü alatt vallották, hogy Palyorth birtoknál a Woryos folyón való átkelésért mindig is fizetni kellett. Mindezek tanúságául a nádor a jelen nyílt oklevelét adja ki Miklós mr. részére. D. 7. die congregationis nostre in loco memorato, a. d. 1360.

1360. aug. 30. Bodrog

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása híréül adja: a Budrug m.-i nemesek számára aug. 24-én (f. II. videlicet in fe. B. Bartholomei ap.) Budrug-on tartott nádori generalis congregatio-ján a néhai Teteus mr. fia Miklós mr. elmondta, hogy Palyport nevezetű birtokán, a Woryos folyón mindig is volt hídvám. Kéri a nádort, hogy kérdezze meg az említett m. vicec.-ét, a szb.-it, valamint esküdt ülnökeit az igazságról, akik egybehangzóan, eskü alatt vallották, hogy a hídon való áthaladásnál mindig is hídvámot kellett fizetni. Mindezek tanúságául a nádor jelen nyílt oklevelét adja ki Miklós mr. részére. D. 7. die congregationis nostre predictae in loco memorato, a. d. 1360.

E.: DL 77 285. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. B. 420.) Erősen vízfoltos, hátlapján más egykorú kéz írásával *Palyparth* feljegyzés, kerek zárópecsét töredékei hártaszaggal.

Á.: Zsigmond király, 1399. júl. 4. DL. 78 300. (Zichy cs. zsélyi lt. 214. 907.)

K.: Z. V. 115–117. (104. szám).

K.: Z. III. 187–188. (127. szám).

1360. szept. 19. Valkóvár mellett

Konth Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: a Wolkou m.-i nemesek és közrendűek számára szeptember 14-én (f. II. videlicet in fe. Exalt. S. cruc.) Wolkouar mellett tartott nádori generális congregatio-ján Totfalu-i István [fia] György, Tolman-i János jobbágya elmondta: amikor urának Domonkos nevű jobbágya érdekében kezes volt, május 27-én (f. IV. prox p. fe. Penth. prox. preteritum) Tamás vajda fia Kónya Zaruas nevezetű birtokán Lóránd fia György villicus, valamint Wereuche-i (dict.) Miklós, vicegerentes és az említett Domonkos, akinek érdekében ekkor kezes volt, minden ok nélkül elfogták őt. Mivel a vádlottak nem jelentek meg, és nem is küldtek senkit, noha György törvényes ideig várakozott, a nádor bírsággal elmarasztalja őket, hacsak távolmaradásukra elfogadható választ nem adnak. D. 6. die congregationis nostre predictae in loco memorato a. d. 1360.

E.: SNA. Zay cs. ugróci lt. D. 1. 6. (DF 265 825.) Kissé szakadozott, vízfoltos. A Fk.-en kerek zárópecsét töredékei.

K.: –

1360. szept. 21. Valkóvár

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: a Walkou m.-i nemesek számára szept. 14-én (f. II. videlicet in fe. Exalt. S. Crucis) Walkouar-on tartott nádori generális congregatio-ján Jakab pap, capellanus, Marouth-i plébános elmondta, hogy Huzyubachy-i János fia Miklós mr. capellanus-a volt, amely szolgálatáért nem adott neki elégtételt – ahogy azt vállalta – ezenfelül 1 M. kölcsönt vett tőle, amelyvel adós maradt. Miklós mr. elmondta, hogy az említett 1 M.-val – amelyet 6 penza dénárral számolnak – tartozik Jakabnak, szolgálatáért viszont nem. A nádor az említett m. szb.-ival, esküdt ülnökeivel elrendelte, hogy szombaton (sabbato videlicet sexto die congregationis nostre predictae) János fia Miklós mr. a nádor capellanus-a e. mindezekről esküt tegyen, valamint vasárnap (sequenti die, videlicet die domin.) az 1 M.-t a nádor jelenlétében teljesen és hiánytalanul adja meg, aki a fentieket teljesítette, ezért a jelen oklevél felmenti őt kötelezettsége alól. D. 8 die congregationis nostre predictae in loco prenotato, a. d. 1360.

E.: SNA. Zay cs. ugróci lt. B. 1. 80. (DF. 265 654.) Vízfoltos. A Fk.-en kerek zárópecsét és hártýaszalagja töredékei látszanak.

K.: –

1360. szept. 21. [v. u.] Nagyfalu

Kont Miklós nádor 1360. szept. 21-én (f. II. videlicet in fe. B. Mathei ap. et ev. in predicto a. [1360.]) Baranya m.-i nemesek számára Nogfalu-ban tartott nádori generalis congregatio-ján kiadott oklevele szerint a megye szb.-i, valamint esküdt ülnökei egybehangzóan eskü alatt vallották, hogy a sziget, amelyen a Szt Kereszt-egyház található, mindig is Baranya m.-hez tartozott.

Tá.: Kont Miklós nádor, 1365. január 20. DL 5362. (MKA. Acta Paul. Bodrog 1. 13.)

K.: –

1360. szept. 24. Nagyfalu

Konth Miklós nádor (H), a kunok bírása hírével adja: a Baranya m.-i nemesek számára szeptember 21-én (f. II. videlicet in fe. B. Mathei ap. et ev.) Nogfalu mellett tartott nádori generalis congregatio-ján László fia István a Nyulak szigeti (Insula Leporum) apácák birtokainak a királyné által kirendelt officialis-a elmondta, hogy az említett kolostor Chele, Elchele, valamint Jeneu birtokainak szomszédait és határtársait eltiltja az említett birtokok használatától, és azok haszonvételeinek elvételétől. Mindezek tanúságául a nádor jelen oklevelét adja ki. D. 4. die congregationis nostre in loco memorato, a. d. 1360.

E.: DL. 4988. (Acta ecclesiastica ordinum et monialium. Poson 54. 12.) Hátlapján azonos kézzel tárgymegjelölés, benne *Alchele* névalak, kerek zárópecsét töredékei.

K.: –

1360. szept. 27. Nagyfalu

Konth Miklós nádor (H), a kunok bírása hírével adja: a Baranya m.-i nemesek számára szeptember 21-én (f. II. videlicet in fe. B. Mathei ap. et ew.) Nogfalu mellett tartott nádori generális congregatio-ján Ozov-i Lestyák testvére, Mihály fia Simon fia Jakab elmondta, hogy a néhai Lestyák Fazekas, Lappanch, Apathi, Fyezes és Zebegenmonustra birtokait Bozok fia Miklós – aki magát Papy-i nemesnek mondta – elfoglalta, aminek tudni szeretné az okát. Bozok fia Miklós elmondta, hogy az említett birtokokkal kapcsolatban oklevelekkel rendelkezik, amelyek bemutatására a nádor november 18-ra (in oct. fe. B. Martini conf. nunc prox. venturi) a királyi udvarba, személyes jelenléte előtti bemutatásra tűzte ki. D. 7. die congregationis nostre predictae in loco memorato, a. d. 1360.

E.: DL. 69 685. (Kende cs. lt. 34.) Kissé szakadozott, vízfoltos. Hátlapján azonos kézzel tárgymegjelölés, benne, Simon fia Jakab Ozov-i minősítése, kerek zárópecsét töredékei.

K.: –

1360. okt. 3. Tolnavár

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: a Tolna m.-i nemesek számára szept. 28-án (f. II. prox. an. fe. B. Michaelis arch.) Tolnawar-on tartott nádori generalis congregatio-ján Donát alperjel a saját és Baudonus, a jeruzsálemi Sz. János lovagrend kereszteseinek mo.-i és Sclauonia-i perjele nevében elmondta, hogy István, egykori bán fia: Dénes, erdélyi vajda, Miklós, Imre és László a rend Gyanth nevezetű birtokon lévő, erdőben és szőlőkben lévő részeit, amelyek Igyenleu (dict.) János, Pál fia Miklós fiai, valamint a pécsi püspök birtokai felől fekszenek, elfoglalták, noha ők nem is szomszédai az említett Gyanth birtoknak. Donát alperjel kérésére a vicec., a szb.-k, valamint az esküdt ülnökök megvizsgálták, és eskü alatt egybehangzóan vallották, hogy az említett birtokrész mindig is a rendhez tartozott. Mindezek tanúságául a nádor jelen nyílt oklevelet adja ki. D. 6. die congregationis nostre predictae in loco antedicto, a. d. 1360.

E.: DL. 106 141. (Székesfehérvári keresztetek konv. lt. 2. 11. 121.) Hátlapján azonos kézzel tárgymegjelölés, kerek zárópecsét töredékei.

K.: –

1360. okt. 31. [Sajó-]Kaza

Konth Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: a Borsod m.-i nemesek számára október 26-án (f. II. prox. an. fe. B. Simonis et Jude ap.) Kaza mellett tartott nádori generalis congregatio-ján Wmany-i Lőrinc fia Demeter elmondta, hogy István Bely-i apát famulus-aival, Zach fia János fia Miklóssal, másik János fia Bekével, Balázs fia Simonnal, Iwan fia Jánossal, valamint Iwankával együtt [1359.] május 31-én (in oct. fe. Penth. cuius prox. vertisset revolutio annualis) az említett Wman ~ Waman ~ Wmany birtokot hatalmaskodva elfoglalta, a falu végénél egy zew színű lovát – amely 60 forintot ért – megsebesítették, jobbágyai feleségeit és lányait megverték és megsebesítették. Erre az apát személyesen azt felelte, hogy Iwan fia János kivételével (...). Ezért a nádor elrendeli, hogy küldjék ki tanúságtévőjüket, aki visszatérően jelentsen az egri káptalannak. D. 6. die congregationis nostre predictae in loco memorato a. d. 1360.

E.: BFL. Capsarium. 405. 55. Y (DF. 207 273). Erősen vízfoltos.

K.: –

1360. nov. 7. Kassa

Konth Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: az Abaújvár és Sarus m.-i nemesek számára november 2-án (f. II. prox. p. fe. OO. SS.) Cassa-n tartott nádori generális congregatio-ján Szentgyörgyi (S. Georgius) Uz fiai: János, Ákos és Kelen elmondták, hogy Kysyda nevezetű birtokuk szomszédait és határtársait, különösképp Nagyda-i Pál fia Jánost, Lászlót, és az ő fiát Lászlót eltiltják a birtok használatától, valamint Kysyda-i György fia György és Bertalant az elzálogosítástól. Mindezek tanúságául a nádor jelen oklevelét adja ki a szentgyörgyi nemesek részére. D. 6. die congregationis nostre predictae in loco prenotato a. d. 1360.

E.: SA. Prešov (Eperjes). Úsz cs. lt. U 682. (DF. 268 404) Kissé vízfoltos. Hátlapján azonos kézzel tárgymegjelölés, kerek zárópecsét töredékei.

K.: –

1360. nov. 6. Kassa mellett

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: az Abaújvár és Sarus m.-i nemesek számára november 2-án (fe. II. prox. p. f. OO. SS.) Kassa mellett tartott nádori generalis congregatio-ján János, a Jazou-i egyház priorja az egyház konv.-jének nevében megbízólevéllel elmondta, hogy a konv. Abaújvár m.-ben lévő, Pereche nevezetű birtoka 1/4 részét – amely ügyében már per folyik – Miklós, aki az említett egyház prépostja és prelátusa – akit a konv. rendtartása, valamint, *solaris* mivolta ellenére erőszakkal választották meg –, elidegenítette, majd Googh-i Mihály részére iktatta. Ezért az említett János a konv. nevében eltiltja Miklóst attól, hogy a birtok ügyében pereskedjen, valamint Mihály fia Pétert bevezesse, tiltakozásul felmutatta a szepesi kápt. eltiltó levelét. Mindezek értelmében az említett prépostot a nádor színe előtt – ahol az említett Péter jelen volt –, eltiltja a rosszindulatú elidegenítéstől. Mindezek tanúságául D. 5. die congregationis nostre predictae in loco prenotato a. d. 1360.

E.: SNA. Jászói prépostság m. lt. U 433. 79. (DF. 232845). Hátlapján újkori kéz feljegyzése.

K.: –

1360. nov. 6. Kassa

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása hírére adja: az Abawyar-i és a Sarus m.-i nemesek számára november 2-án (fe. II. prox. p. fe. OO. SS.) Casseu-n tartott nádori generális congregatio-ján Torkw-i Rykolphus fiai: Lőrinc és Kelemen mr. elmondták, hogy Fábián fia Nikkul, Orlau-i Scultetus, Kuend fia Kenus, valamint Orlau-i Jakab fiai: Pertholdus és Ledus hospes-eikkel és jobbágyaikkal együttesen (f. V. prox. an.prox.) a Lybitine nevezetű birtokon lévő birtokrészük határait hatalmaskodván elpusztították. Ezért kérik, hogy Sarus megye szb.-i, esküdt ülnökei vizsgálják meg az igazságot, akik eskü alatt egybehangzóan vallották, hogy az említett birtokrész határait a vádlottak elpusztították. Mindezek tanúságául a nádor jelen oklevelét adja ki Rycolphus mr. fiai részére. D. 5. die congregationis nostre predicte in loco prenotato a. d. 1360.

E.: Magángyűjtemények. Horváth cs. palocsai lt. Q. 3. (DF. 283 041.) Kissé szakadozott, vízfoltos.

K.: –

1360. nov. 8. Kassa

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása hírére adja: az Abawyar és Sarus m.-i nemesek számára november 2-án (fe. II. prox. p. f. OO. SS.) Kassán tartott nádori generális congregatio-ján Zenthgyurg-i Nagy (Magnus) János fia György Herbrandus kassai polgár felesége, Margit úrhölgy nevében megbízólevéllel egyrészt, másik részről Poharus (dict.) Péter abaújbáryi c. személyesen megjelentek és vallották, hogy Margit úrhölgy anyjának leánynegyede, illetve nagynagyjának hitbére és jegyajándéka ügyében, amelyek őt Zalouk és Pongrachfalua nevezetű birtokok és más tartozékaik után a jog szerint megilletik, megegyeztek oly módon, hogy Poharus (dict.) Péter a nádor színe előtt Margit úrhölgynek pénzbeli elégtételt adott. János fia György megbízólevelét a nádor színe előtt visszaadta. D. 7. die congregationis nostre in loco memorato a. d. 1360.

E.: DL. 64 058. (Kapy cs. lt. 52.) Kissé vízfoltos. Hátlapján 18. századi kézzel tárgymegjelölés.

K.: –

1360. nov. 10. Kassa

Kont Miklós nádor 1360. november 10-én (9. die congregationis eiusdem generalis) kelt oklevele szerint a november 2-án (f. II. prox. p. fe. OO. SS.) az Abaújbáry és Sarus m.-i nemesek számára tartott nádori generalis congregatio-ján a m. vicec.-

e, a szb.-i, valamint esküdt ülnökei eskü alatt egybehangzóan vallották, hogy a László, esztergomi kanonok, András fiai: Tamás és Miklós, valamint Péter fia János birtokában lévő Janok nevezetű birtok Zuha-i Ders fia Tamás fia Demeter borsi főespereshez tartozott.

Tá.: Bebek Detre nádor, 1398. szeptember 1., DL. 42 484. (Múz. Ta. 1909. 31.)

K.: Kubinyi II. 226. 1. K.: Kubinyi II. 226. (1. szám).

1360. nov. 10. Kassa

[Kont] Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: az Abaúj[vár] és Sar[us] m.-i nemesek számára november 2-án (f. II. prox. p. fe. OO. SS.) Cassán tartott nádori generalis congregatio-ján B[oyur]-i János fia elmondta, hogy (f. V. prox. an. fe. S. Trinitatis) a szépesi egyház [kápt.]-ja és a Jazou-i konv. tanúságtevője és Sarus m. egyik szb.-ja ellenében Miklós egykori [vajda] fia Péter és [Iwan]ka, frater uterinus-a a vizsgálat félbeszakadt, hogy Karapko és Kysuitez nevezetű birtokok között hatalmaskodván fégyveresen elfoglalták. D. 9. die congregationis nostre predictae [in loco] memorato a. d. 1360.

E.: DL. 107 293. (Ismeretlen provenienciájú iratok.) Erősen vízfoltos. Hátlapján azonos kézzel tárgymegjelölés, kerek zárópecsét töredékei.

K.: –

1360. nov. 23. Torna

Kont Miklós nádor (H), a kunok bírása hírvil adja: a Torna m.-i nemesek és közrendűek számára (f. II. prox. p. fe. B. Martini conf.) Torna mellett tartott nádori generalis congregatio-ján Horuaty-i Lóránd fia Miklós fiai: János és Miklós elmondták, hogy Zobonya fia János mr. Zaard-i várnagy a Horuathy birtok határain belül, a Boldua folyó mellett, a déli részen lévő földdarabot, mint a vár tartozékát a várhoz tartozó Wendegy-i népek által használtatja. János mester azt felelte, a király személyesen meghagyta neki, hogy ezt a földet, amelyről az említettek a jelen közgyűlésen oklevelekkel bebizonyítják, hogy az övék, köteles visszaadni és a Zaard várhoz tartozó népeket annak használatában megakadályozni, és ő ezt hajlandó betartani. Miklós és János többek között bemutatták az egri káptalan 1354. június 28-i (in vig. fe. BB. Petri et Pauli ap. a. d. 1354.), Horuaty birtokra vonatkozó oklevelét. A nádor a m. szb.-ival, esküdt ülnökeivel és nemesseivel együtt elrendelte, hogy Legenye-i Lőrinc fia Péter nádori ember a fehérvári kápt. kiküldött embere: Péter mester kanonok jelenlétében november 22-én (7. die congregationis nostre) a szomszédok, főleg Zobonya fia János mester Zaard-i várnagy és a várhoz tartozó

Wendegy falu népei előtt járja meg Horuaty birtok határát az egri káptalan Miklós fiai által felmutatandó oklevele alapján. Ha a határjárás után az említett részt Horuati birtok határain belül fekvőnek találják, iktassák vissza abba őket, az elmentmondókat pedig idézzék meg a curia elé [1361.] január 8-ra (ad oct. diei Strenn. nunc venturas), ha pedig úgy találják, hogy a vitás földdarab Horuaty birtok területén kívül és Wendegy falu határain belül fekszik, adják át azt a Wendegy-i népek használatára. Majd a kiküldöttek visszatérve jelentették, hogy a kitűzött napon Zobonya fia János mester procurator-a Mihály és a Wendegy-i népek előtt az egri káptalan oklevele alapján megjárták a határt a Boldua folyó mellett, és megállapították, hogy az Horuaty birtokhoz tartozik, ezért abba ellenmondás nélkül visszaiktatták Miklós fiait: Miklóst és Jánost. D. 8. die congregationis nostre predictae in loco memorato a. d. 1360.

E.: DL. 16 109. (Keglevich cs. lt. AM. 21.) Az oklevélen rajta van a nádor teljes függő pecsétje. Hátlapján újkori kéz feljegyzése.

Má.: DL. 87 364. (18. sz.-i egyszerű Má.-ban.)

K.: – (az átírt okleveleket l. Anjou-oklt. XXXVIII. 340. szám)

Rövidítések jegyzéke

Forráskiadványok, levéltári jelzetek

Anjou-oklt. = Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia. Budapest–Szeged, 1990–. [MOL; eruditio]

BFL. = Bencés Főapátsági Levéltár, Pannonhalma.

DF. = Magyar Országos Levéltár. Diplomatikai Fényképtár, Budapest.

DL. = Magyar Országos Levéltár. Diplomatikai Levéltár, Budapest.

Kállay = A nagykállói Kállay család levéltára (Az oklevelek és egyéb iratok kivonatai) I–II. Bp., 1943. [MOL]

Kubinyi = Kubinyi Ferencz: Oklevelek hontvármegyei magánlevéltárakból. Diplomatarium Hontense. I. Bp., 1888. [MOL]

MKA. = Magyar Kamara Archívuma.

Múz. Ta. = Múzeumi Törzsanyag.

Pesty = Pesty Frigyes: Krassó vármegye története. Budapest, 1884.

ŠA. = Štátny oblastný archiv.

SNA. = Slovensky Národný Archív, Bratislava (Pozsony).

Z. = A zichi és vásonkeői gróf Zichy család idősb ágának okmánytára. Codex diplomaticus domus senioris comitum Zichy de Zich et Vásonkeő. I–XII. Pest–Bp., 1871–1931. [neten: MOL adatbázis]

Köz- és tulajdonnevek

a. = annus

Á. = átírás

an. = ante

arch. = archangelus

ap. = apostolus

B. = beatus

Bapt. = baptista

c. = comes, ispán

cs. = család

D. = Datum

d. = dominus

dict. = dictus

E. = eredeti

evang. = evangelista

Exalt. = exaltatio

f. = feria

fe. = festum

Fk. = fénykép

H. = Hungaria

K. = kiadás

kápt. = káptalan

l. = lásd

lt. = levéltár

M = marca, márka

m. = megye

megj. = megjegyzés

mr. = magister, mester

nat. = nativitas

oct. = octava

p. = post

EE4 - S4

(A) Farwayner Peltov
A/K

Penth. = Penthecostes
prox. = proxima
quind. = quindena
R. = regeszta
S. = sanctus
sabb. = sabbatum

sz. = számú
szb. = szolgabíró
Tá. = tartalmi átírás
vicec. = vicecomes, alispán
virg. = virgo

Jelzetek:

[] = additamentum, pótlás
~ = alia forma nominis, névváltozat
..... = lacuna, szöveghiány

X 22 16 19

XB 220.071